

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 185/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ääriliikkeiden mielenilmausten turvallisuuden varmistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saku Nikkasen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 185/2026 vp:

Miten hallitus varmistaa, että poliisin toiminta jatkossa vastaa ääriliikkeistä kuten äärioikeistosta tehtyyn uhka-arvioon ja takaa mielenosoitusten turvallisuuden ja

aikooko sisäministeri ryhtyä toimiin naamiointikiellon tiukentamiseksi lainsäädännössä ja mielenosoitusten turvallisuuden varmistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kokoontumisvapauden turvaaminen on vaativa poliisitehtävä, koska se ei ole vain kokoontumisvapauden turvaamista. Sen lisäksi se on yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä pitäen sisällään sen, että kokoontuminen säilyy rauhanomaisena eikä kokoontumisen osallistujien tai sivullisten turvallisuus vaarannu tai heidän oikeuksiaan loukata. Perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisen näkökulmasta kaikkien perus- ja ihmisoikeuksien pitää toteutua yhdenvertaisesti ja täysimääräisesti.

Poliisi kehittää jatkuvasti toimintaansa, jotta jokainen voisi käyttää kokoontumis- ja sananvapautaan rauhanomaisesti muiden oikeuksia loukkaamatta. Varautuminen hyvissä ajoin, toiminnan suunnittelu, aktiivinen tiedonhankinta, ennakkolliset toimenpiteet ja neuvottelu kokoontumisten järjestämisen kanssa ovat keskeisiä toimia poliisin toiminnassa jatkossakin. Kokoontumisissa poliisi pyrkii yleisen järjestyksen ja turvallisuuden häiriöiden, uhkien ja vaarojen ennalta estämiseen sekä rikosten ennalta estämiseen.

Laittomasta naamioitumisesta yleisellä paikalla järjestettävässä yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa säädetään rikoslain 17 luvussa. Rikoslaki on oikeusministeriön valmisteluvastuulla. Suomen lainsäädännössä ei ole yleistä kasvojen peittämisen kieltoa. Sisäministeriössä selvitettiin syksyllä 2025 yleistä kasvojen peittämistä ja rajoittamista, ei siis vain yleisiin kokouksiin ja yleisötilaisuuksiin liittyen. Useissa Euroopan maissa, kuten Ranskassa, Belgiassa, Tanskassa ja Alankomaissa on voimassa täysi tai osittainen kasvojen peittämisen kieltö julkisilla paikoilla. Euroopan ihmisoikeustuomioistuim on hyväksynyt yleiset kiellot kasvojen peittämistä julkisissa tiloissa,

jos ne perustuvat hyväksyttävään tavoitteeseen, kuten yhteiselämän turvaamiseen ja jos valtiolle on katsottu kuuluvan tällaisissa kysymyksissä laaja harkintavalta.

Kasvojen peittämisen kieltävää sääntelyä voidaan lähtökohtaisesti pitää mahdollisena myös Suomessa, edellyttäen että sääntely laaditaan täsmällisesti, siihen sisällytetään kohtuulliset ja selkeästi perustellut poikkeukset ja että se noudattaa suhteellisuusperiaatetta.

Helsingissä 26.5.2026

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/14839/2026-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: